

PERIECHEIN

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2009](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2009](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 7. 12. 2009
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 7. 12. 2009

PERIECHEIN

Sloveso PERIECHEIN najdeme u presokratiků hned několikrát, ale asi nejpozoruhodnější je zlomek A 16 z Hérakleita (jak jej máme dochován u Sexta). Jak už tomu u „zlomků“ bývá, je možno je interpretovat různými způsoby a nutno říci, že různými způsoby byly interpretovány již ze strany současníků nebo i těch nejbližších generací. Jaspers třeba dává zřejmou přednost důrazu na takové PERIECHON, které obklopuje, objímá – a podle Jasperse ještě i nese – nejen jednotlivé lidi, ale vůbec celý svět. Možností je ovšem víc; dáme-li důraz na Hérakleitem zmíněné „smyslové dráhy“, můžeme chápat „rozumnost“ jako opírající se o smyslové zkušenosti. Můžeme také soustředit svou pozornost na druhé lidi, na společnost, především na ty „moudré“, zejména na učitele – ti nás přece také obklopují, podpírají a dávají dobré rady, vedou nás a posléze učí i samostatnosti. Nesmíme se však od nich odloučit, musíme s nimi zůstat ve spojení – jinak i naše vlastní myšlení i jednání začne ochabovat – docela tak, jako uhlíky, jež odtáhneme z ohniště, a tedy od ohně, začínají z červené přecházet v černou, tak jak pomalu hasnou a stydnou. Jde zkrátka o to, jak budeme rozumět onomu „celku“, na kterém jsme závislí a od kterého se nesmíme odlučovat ani vzdalovat. Já pochopitelně dávám přednost tomu prvnímu a souhlasím s Jaspersem.

(Písek, 091207–1.)